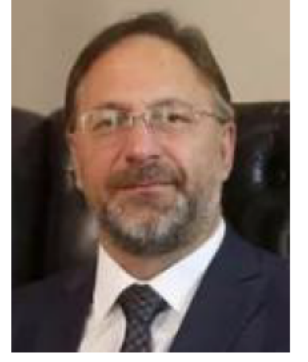

ALİ ERBAŞ

Prof. Dr.

E-Posta Adresi : alierbas961@gmail.com
Telefon (İş) : -
Telefon (Cep) :
Adres :

Öğrenim Bilgisi

Doktora 1987 21/Ocak/1993	MARMARA ÜNİVERSİTESİ/SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ/ Tez adı: İlahi dinlerde melek inancı (1993) Tez Danışmanı:(Ömer Faruk Harman)
Yüksek Lisans 1985 30/Haziran/1987	MARMARA ÜNİVERSİTESİ/SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ/ Tez adı: Kur'an'daki tekrarlar ve sırları (1987) Tez Danışmanı:(İsmail Karaçam)
Lisans 1980 1/Haziran/1984	MARMARA ÜNİVERSİTESİ/İLAHİYAT FAKÜLTESİ/

Akademik Görevler

PROFESÖR 13.01.2004-17.09.2017	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/İLAHİYAT FAKÜLTESİ
DOÇENT 04.11.1998-13.01.2004	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/İLAHİYAT FAKÜLTESİ
YARDIMCI DOÇENT 27.08.1993-04.11.1998	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Yönetilen Tezler:

Yüksek Lisans

2010

- MEMİÇ FATİH, (2010). Yahudilik'te ve İslam'da Arz-ı Mev'ud anlayışı, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)
- OCAKÇI GÜLER, (2010). Süryaniliğin dini merkezi Deyrû'z-zafaran, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)

2009

3. YÜCEDOĞRU ZEYNEP, (2009). İbn Hazm ve er-Red `Alâ İbni'n-Nağrile el-Yehûdî isimli reddiyesinin analizi, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)

2008

4. YAVUZ AYŞEGÜL, (2008). İsmail Raci el-Faruki ve Müslüman-Hristiyan diyalogu, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)

2007

5. KIR MUHAMMET, (2007). Dinler tarihi açısından Fatima olayı, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)
6. MERAL YASİN, (2007). Yeni Ahit Kanonu'nun Oluşumu, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)
7. YILMAZ NUH, (2007). Yahudi ve Hristiyan kutsal metinlerinde kadının başını örtmesi, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)

2006

8. GÜL ALİ, (2006). Bir din olarak Taoizm, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)

2005

9. DERELİOĞLU ATAKAN, (2005). Hristiyanlığa farklı bir bakış: Mormon Kilisesi, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)

2004

10. DEMİRTAŞ SEZGİN, (2004). Sakarya'daki Türkmen gruplarından Manavlar'ın inanışları ve dini unsurlara bakışları (Kaynarca-Söğütlü örneği), Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)
11. BAŞ HARUN, (2004). İncil'lerde ve Kur`ân'da Hz. İsâ'nın mucizeleri, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)

2003

12. KALICIOĞLU SEMRA, (2003). Ortadoksluk'ta ikon teolojisi, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)
13. YILMAZ M. AKİF, (2003). Hristiyan Almanların; islam ve müslümanlar hakkındaki düşünceleri (Alan araştırması, Köln örneği), Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)

2002

14. ÇAKIR NAZİF, (2002). Mahmut Esat Seydişehir`nin hayatı eserleri ve Tarih-i Eryan adlı eserinin günümüz Türkçesine çevirisi, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)
15. TAŞ YUSUF, (2002). Martin Luther`de kurtuluş anlayışı, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)

2001

16. AKKAYA MUSTAFA, (2001). Hristiyan Türklerden Karamanlılar (Tarihi bir bakış), Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)
17. İNCİ SALİH, (2001). Eski Ahid'de peygamberlere isnat edilen ahlaki zaaflar/günahlar ve Kur`an'ın peygamberlik anlayışı (Bir karşılaştırma), Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)
18. BAYLAN BİLAL, (2001). Hammer tarihine göre Osmanlı Hristiyanları, Sakarya Üniversitesi->Sosyal Bilimler Enstitüsü->Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı (Tamamlandı)

İdari Görevler

Rektör	YALOVA ÜNİVERSİTESİ/REKTÖRLÜK
08.06.2017-17.09.2017	
Yönetim Kurulu Üyeliği	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/REKTÖRLÜK
13.04.2006-19.01.2011	

Dekan 13.04.2006-19.01.2011	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/İLAHİYAT FAKÜLTESİ
Senato Üyesi 11.11.2003-19.01.2011	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/REKTÖRLÜK
Fakülte Kurulu Üyeliği 04.07.2000-19.01.2011	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/İLAHİYAT FAKÜLTESİ
Fakülte Yönetim Kurulu Üyeliği 30.10.1997-19.01.2011	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/İLAHİYAT FAKÜLTESİ
Anabilim Dalı Başkanı 12.01.1994-13.04.2006	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/İLAHİYAT FAKÜLTESİ/FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ/DİNLER TARİHİ ANABİLİM DALI
Bölüm Başkanı 12.01.1994-13.04.2006	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/İLAHİYAT FAKÜLTESİ/FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ
Dekan Yardımcısı 25.08.1997-13.04.2003	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ/İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Eserler

Uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

1. ERBAŞ ALİ (2025). İn'ikâsât en-Nemûzec el-Protestânî fi'l-âlemi't-Türkî el-İslâmî. el-Mecelletü'l-İlmiyye li Külliyyeti Usûli'd-dîn ve'd-Da've (Ezher Ün.v.), 2(16), 407-438. (Yayın No: 9768096)

B. Uluslararası bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitaplarında (proceedings) basılan bildiriler :

1. ERBAŞ ALİ (2008). Dinlerin Su ile İlgili Yaklaşımları. Çevre ve Din Uluslararası Sempozyumu, 9-22. (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum) (Yayın No: 9770158)
2. ERBAŞ ALİ (2007). İbn Hazm'a Göre Mecûsilik ve Sâbilik. İbn Hazm Sempozyumu, 635-640. (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum) (Yayın No: 9770141)

C. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar veya kitaplardaki bölümler:

C1. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar:

1. Melekler Âlemi : İlahi Dinlerde Melek İnancı (2024)., ERBAŞ ALİ, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 352, ISBN:978-625-435-728-2, Türkçe(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769830)
2. Réforme Dans Le Christianisme Et Histoire Du Protestantisme (2023)., ERBAŞ ALİ, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 253, ISBN:978-625-435-635-3, Fransızca(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769925)
3. History of the Reformation and Protestantism in Christianity (2023)., ERBAŞ ALİ, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 232, ISBN:978-625-435-636-0, İngilizce(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769935)
4. Hristiyanlık'ta Reform ve Protestanlık Tarihi (2022)., ERBAŞ ALİ, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Basım sayısı:3, Sayfa Sayısı 215, ISBN:978-625-435-225-6, Türkçe(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769786)
5. Bilişim Çağında İnsan Din ve Diyanet (2021)., ERBAŞ ALİ, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 326, ISBN:978-625-7396-15-8, Türkçe(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769885)
6. İslam'ın Barış ve Esenlik Çağrısı (2021)., ERBAŞ ALİ, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 360, ISBN:978-625-7396-56-1, Türkçe(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769890)
7. Kur'an'daki Tekrarlar ve Hikmetleri (2020)., ERBAŞ ALİ, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 193, ISBN:978-625-7069-70-0, Türkçe(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769917)
8. Ramazan Günlükleri-2 (2019)., ERBAŞ ALİ, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 131, ISBN:978-605-9962-93-3, Türkçe(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769863)
9. Ramazan Günlükleri-1 (2019)., ERBAŞ ALİ, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 98, ISBN:978-605-9962-93-3, Türkçe(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769853)

10. İslam'la Yüzleşen Batı (2006)., ERBAŞ ALİ, Ufuk Kitap, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 144, ISBN:975-6065-21-4, Türkçe(Kitap Tercümesi) (Yayın No: 9769952)
11. Hristiyanlık (2004)., ERBAŞ ALİ, İnsan Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 142, ISBN:975-574-413-3, Türkçe(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769842)
12. Engizisyon, Orta Çağ Hristiyan Dünyasında Dinsel Şiddet (2003)., ERBAŞ ALİ, İnsan Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 140, ISBN:975-574-376-6, Türkçe(Kitap Tercümesi) (Yayın No: 9769981)
13. Hristiyanlıkta İbadet (2003)., ERBAŞ ALİ, Ayışığı Kitapları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 245, ISBN:975-6336-00-5, Türkçe(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769903)
14. Hristiyan Âyinleri: Sakramentler (1998)., ERBAŞ ALİ, Nun Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 270, ISBN:-, Türkçe(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9769815)
15. Dinler Tarihi Sözlüğü (1997)., ERBAŞ ALİ, İnsan Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 366, ISBN:975-574-108-4, Türkçe(Kitap Tercümesi) (Yayın No: 9769964)

C. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar veya kitaplardaki bölümler:

C2. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplardaki bölümler:

1. İslam'da Tebliğ, Davet ve İrşat, Bölüm adı:(İslam'ın Temsil ve Takdiminde Doğru Tutumların Belirlenmesi) (2022)., ERBAŞ ALİ, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 304, ISBN:978-625-435-437-3, Türkçe(Bilimsel Kitap) (Yayın No: 9770291)
2. Yaşayan Dünya Dinleri, Bölüm adı:(Hristiyanlık) (2019)., ERBAŞ ALİ, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Basım sayısı:5, Sayfa Sayısı 237, ISBN:978-975-06-3312-6, Türkçe(Ders Kitabı) (Yayın No: 9770330)
3. Diyanet İslam Ansiklopedisi, Bölüm adı:(Tuba) (2012)., ERBAŞ ALİ, TDV Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 700, ISBN:-, Türkçe(Ansiklopedi Maddesi) (Yayın No: 9768244)
4. Diyanet İslam Ansiklopedisi, Bölüm adı:(Melek) (2004)., ERBAŞ ALİ, TDV Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 700, ISBN:-, Türkçe(Ansiklopedi Maddesi) (Yayın No: 9768227)
5. the Turks, Bölüm adı:(Turks in France) (2002)., ERBAŞ ALİ, Yeni Türkiye Publications, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 700, ISBN:975-6782-56-0, İngilizce(Ansiklopedi Maddesi) (Yayın No: 9768263)
6. Diyanet İslam Ansiklopedisi, Bölüm adı:(İfrit) (2000)., ERBAŞ ALİ, TDV Yayınları, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 700, ISBN:-, Türkçe(Ansiklopedi Maddesi) (Yayın No: 9768210)

D. Ulusal hakemli dergilerde yayımlanan makaleler :

1. ERBAŞ ALİ (2007). Misyonerlik Faaliyetlerine Karşı İslam'ın Temsil ve Takdimindeki Doğru Tutumların Belirlenmesi. İslami Araştırmalar, 10(4), 421-428. (Kontrol No: 9768007)
2. ERBAŞ ALİ (2006). İslam'ın Temsil ve Takdiminde Doğru Tutumların Belirlenmesi. Diyanet İlmi Dergi, 42(4), 79-92. (Kontrol No: 9768084)
3. ERBAŞ ALİ (2004). Muhtelif Dinlerde Su Motifi. EKEV AKADEMİ DERGİSİ(20), 241-259. (Kontrol No: 9768012)
4. ERBAŞ ALİ (2003). İncil'de Yahudi İmajı. EKEV AKADEMİ DERGİSİ, 7(17), 95-112. (Kontrol No: 9752732)
5. ERBAŞ ALİ (2003). Kitab-ı Mukaddes'in Tahrifi Konusuna Klasik İslâmî Kaynakların Yaklaşımı. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi(7), 131-167. (Kontrol No: 9768073)
6. ERBAŞ ALİ (2003). Hristiyan Misyonerliğine Genel Bir Bakış. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi(7), 1-21. (Kontrol No: 9768015)
7. ERBAŞ ALİ (2002). İslam Dışı Dinlerde Hac. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi(5), 97-120. (Kontrol No: 9768021)
8. ERBAŞ ALİ (2001). Pavlus'a Göre Diriliş ve Ruhun Ölümsüzlüğü Meselesi. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi(3), 7-22. (Kontrol No: 9768067)
9. ERBAŞ ALİ (2000). La Concorde Islamo-Chretienne: La Tolerance de L'Islam. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi(2), 227-237. (Kontrol No: 9768032)
10. ERBAŞ ALİ (1998). Günümüz Fransa'sının Sosyo-Kültürel Yapısı ve Fransa'da Yaşayan Türkler. Türk Dünyası Araştırmaları(114), 81-92. (Kontrol No: 9768077)
11. ERBAŞ ALİ (1998). Müslüman Hristiyan Münasebetleri Sürecinde Hristiyanların İslam'a ve Müslümanlara Bakışı. İLAM Araştırma Dergisi, 3(1), 117-153. (Kontrol No: 9768064)
12. ERBAŞ ALİ (1996). Melek Düşüncesinin Farklı İnançlardaki Tezahürleri. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi(1), 107-128. (Kontrol No: 9768037)

E. Ulusal bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitaplarında

1. ERBAŞ ALİ (2012). Yahudilik, Hristiyanlık ve Benzeri Kadim Geleneklerde Hac -İslâmiyet'in Haccıyla Karşılaştırılmalı-. Bütün Yönleriyle Hac Tartışmalı İlmî Toplantı, 39-54. (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum) (Yayın No: 9770178)

2. ERBAŞ ALİ (2005). Sakarya ve Çevresinde Misyonerlik Faaliyetleri Araştırması. Dinler Tarihi Araştırmaları-V, 297-312. (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum) (Yayın No: 9770098)
3. ERBAŞ ALİ (2002). Protestanlık Modelinin İslâm Dünyasındaki Yankıları. Kutlu Doğum 2002: Çağımızda Sosyal Değişme ve İslâm, 466-479. (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum) (Yayın No: 9770128)
4. ERBAŞ ALİ (2001). Protestan Reformu ve Martin Luther. Dinler Tarihi Araştırmaları-III (2000. Yılında Hıristiyanlık, Dünü, Bugünü, Geleceği Sempozyumu), 197-245. (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum) (Yayın No: 9770072)
5. ERBAŞ ALİ (1998). Zerdüştilikte Din Anlayışı. Dinler Tarihi Araştırmaları-II, 269-278. (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum) (Yayın No: 9770063)

Teknik Not, Vaka Takdimi, Araştırma notu vb.

1. Kısa Makale, ERBAŞ ALİ (2016). Mesih, Mehdi Beklentisi ve İstismarı. Diyanet Aylık Dergi(309), 42-46. (Yayın No: 9768113)
2. Kısa Makale, ERBAŞ ALİ (2011). Manastır Hayatından Kapitalizme Hıristiyan Dünyevileşmesi. Din ve Hayat İstanbul Müftülüğü Dergisi(13), 40-44. (Yayın No: 9768169)
3. Kısa Makale, ERBAŞ ALİ (2009). İslam Dışı Dinlerde Kutsala Yolculuk. Din ve Hayat İstanbul Müftülüğü Dergisi(2), 70-73. (Yayın No: 9768162)
4. Kısa Makale, ERBAŞ ALİ (2002). La Fete de Nawruz. Multitudes, 27-30. (Yayın No: 9768150)
5. Kısa Makale, ERBAŞ ALİ (1997). Noel ve Yılbaşının Dini ve Kültürel Boyutu. İlim ve Sanat, 143-153. (Yayın No: 9768159)
6. Kısa Makale, ERBAŞ ALİ (1997). Hoşgörü Noktasında Yahudi, Hıristiyan ve Müslümanların Birbirlerine Yaklaşımları. İlim ve Sanat, 156-164. (Yayın No: 9768138)

Editörlük

1. Yaşayan Dünya Dinleri (TR DİZİN), Kitap, Editör, Anadolu Üniversitesi Yayınları, 01.01.2019-01.01.2019
2. Hz. Muhammed'in Hayatı, Kitap, Editör, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 01.01.2021-01.01.2021
3. Uluslararası İznik Sempozyumu Bildirileri, Kitap, Editör, İznik Belediyesi Kültür Yayınları, 01.01.2005-01.01.2005

Üniversite Dışı Deneyim

17.09.2017-
17.09.2025 **Diyanet İşleri Başkanı** DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI, (Kamu)

19.01.2011-
08.06.2017 **Genel Müdür**

11.07.1980-
27.08.1993 **Din Görevlisi**